

सिंधुदुर्ग येथील Indian Institute of Scuba Diving and Aquatic Sports (IISDA) या प्रशिक्षण संस्थेला स्कूबा डायविंग प्रशिक्षणा करिता निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
आपत्ती व्यवस्थापन प्रभाग (मदत व पुनर्वसन)
शासन निर्णय क्र - आव्यप्र -२०२४/प्र.क्र. २९१/ आव्यप्र-१
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई, ४०० ०३२
दिनांक - १६ फेब्रुवारी, २०२४

प्रस्तावना -

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांनी सिंधुदुर्ग येथील Indian Institute of Scuba Diving and Aquatic Sports (IISDA) या प्रशिक्षण संस्थेला स्कूबा डायविंग प्रशिक्षणाकरिता निधी उपलब्ध करून देण्याबाबतचा प्रस्ताव मा. प्रधान सचिव, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन यांना सादर केला होता. सदर प्रस्तावानुसार पहिल्या टप्प्यात राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यातील ५ युवकांना स्कूबा डायविंगचे व्यावसायिक प्रशिक्षण (Open water Rescue Diver Course) व ५ युवकांना बोट चालवणे व पाण्याशी संबंधित जीवनरक्षकाचे प्रशिक्षण (Power Boat Handling & Life Saving) असे एकूण ३६ जिल्ह्यातील ३६० युवकांना प्रशिक्षण देण्यात येणार आहे. तसेच स्कूबा डायविंगचे व्यावसायिक प्रशिक्षण (Open water Rescue Diver Course) या प्रशिक्षणामध्ये १८० प्रशिक्षितांपैकी उच्च गुणवत्ता प्राप्त करणाऱ्या ३६ युवकांना दुसऱ्या टप्प्यात Dive Master याचे अतिरिक्त प्रशिक्षण देण्यात येणार आहे. या करिता महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांनी एकूण रु.३,१८,६९,३६०/- एवढ्या रक्कमेचा प्रस्ताव शासनास सादर केला आहे.

शासन निर्णय -

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांनी पहिल्या टप्प्यात ३६० व दुसऱ्या टप्प्यात ३६ अशा एकूण ३९६ युवकांना आपत्ती व्यवस्थापन या विषयाशी संबंधित प्रशिक्षणाकरिता प्रस्ताव सादर केला आहे. या प्रशिक्षणाकरिता १० % म्हणजेच रु. ३१,८६,९३६/- एवढा प्रशिक्षण खर्च हा प्रशिक्षणार्थीकडून घेण्यात येणार असून ९० % रु. २,८६,८२,४२४/- एवढा प्रशिक्षण खर्च राज्य शासनाकडून देण्यात येणार आहे. याकरिता एकूण ३,१८,६९,३६०/- (१००%) एवढ्या रक्कमेचा प्रस्ताव तक्ता क्र. १ नुसार शासनास सादर केला आहे. मात्र दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी झालेल्या तांत्रिक समिती मूल्यमापन समितीच्या बैठकीत कोंकणातील ७ जिल्ह्यात सदर प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यात यावा असा निर्णय घेण्यात आला आहे. महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांनी सादर केलेला मूळ प्रस्तावीत खर्च तक्ता क्र. १ मध्ये तर कोंकणातील ७ जिल्ह्यांमध्ये सदर प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यासाठी येणारा अपेक्षित खर्च तक्ता क्र. २ मध्ये दर्शविण्यात आला आहे.

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांनी ३६ जिल्ह्यांकरिता सादर केलेला प्रस्तावित खर्चाचा तपशील -

तक्ता क्र. १

अ. क्र	प्रशिक्षणाचे नाव	प्रशिक्षणार्थी संख्या	प्रती प्रशिक्षणार्थी खर्च		एकूण प्रशिक्षणार्थी खर्च	एकूण प्रशिक्षणाचा खर्च
		अ	ब	क	ड(ब+क)	इ(अ x ड)
			प्रशिक्षणार्थी द्वारे(१०%)	राज्य सरकार द्वारे (९० %)	एकूण खर्च	
१	Open water Rescue Diver Course	(३६ x ५) १८०	९,१६९/-	८२,५२६/-	९१,६९५/-	१,६५,०५,१००/-
२	Power Boat Handling & Life Saving	(३६ x ५) १८०	५,२००/-	४६,८००/-	५२,०००/-	९३,६०,०००/-
३	Dive Master	३६	१६,६८९/-	१,५०,१२६/-	१,६६,८०७/-	६०,२५,०२५/-
एकूण			३१,०५०/-	२,७९,४५२/-	३,१०,५०२/-	३,१८,९०,१२५/-

तांत्रिक समिती मूल्यमापन समितीने प्रस्तावित केलेल्या कोंकण विभागातील ७ जिल्ह्यांकरिता येणाऱ्या खर्चाचा तपशील -

तक्ता क्र. २

अ. क्र	प्रशिक्षणाचे नाव	प्रशिक्षणार्थी संख्या	प्रती प्रशिक्षणार्थी खर्च			एकूण प्रशिक्षणाचा खर्च
		अ	ब	क	ड(ब+क)	इ(अ x ड)
			प्रशिक्षणार्थी द्वारे (१० %)	राज्य सरकारद्वारे (९०%)	एकूण खर्च	
१	Open water Rescue Diver Course	(७x५) ३५	९,१६९/-	८२,५२६/-	९१,६९५/-	३२,०९,३२५/-
२	Power Boat Handling & Life Saving	(७x५) ३५	५,२००/-	४६,८००/-	५२,०००/-	१८,२०,०००/-
३	Dive Master	७	१६,६८९/-	१,५०,१२६/-	१,६६,८०७/-	११,६७,६४९/-
एकूण			३१,०५०/-	२,७९,४५२/-	३,१०,५०२/-	६१,९६,९७४

वरील तक्ता क्र. २ प्रमाणे कोंकणातील ७ जिल्ह्यात सदर प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्याकरिता एकूण ६१,९६,९७४/- एवढा निधी आवश्यक आहे. मात्र महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावाप्रमाणे एकूण प्रशिक्षण खर्चाच्या १० % (रु. ६,१९,६९७/-) एवढी रक्कम प्रशिक्षणार्थींकडून घेण्यात येणार आहे तर ९० % (रु. ५५,७७,२७७/-) रक्कम राज्य शासनास द्यावी लागणार आहे. त्यामुळे पर्यटन विभागाच्या प्रस्तावानुसार एकूण प्रशिक्षण खर्चापैकी ९० % म्हणजेचे रु. ५५,७७,२७७/- एवढा निधी शासनास द्यावा लागणार आहे. तरी सदर प्रशिक्षणाकरिता पर्यटन विभागामार्फत Indian Institute of Scuba Diving and Aquatic Sports (IISDA), सिंधुदुर्ग या प्रशिक्षण संस्थेला प्रशिक्षणाकरिता रु. ५५,७७,२७७/- (रुपये पंचावन्न लाख सत्याहत्तर हजार दोनशे सत्याहत्तर मात्र) एवढा निधी देण्याबाबत प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

या कामी होणारा खर्च पूर्वतयारी व क्षमताबांधणी मागणी क्र. सी-६, २२४५-४१८८ (वित्त आयोग) (अनिवार्य) या लेखाशीर्षा अंतर्गत सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षात उपलब्ध तरतुदीतून करण्यात येईल.

शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२४०२१६१६२९०२२०१९ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(हितेंद्र दुफारे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत, (माहिती व योग्य कार्यवाही करिता.)

१. प्रधान सचिव, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक.
२. प्रधान सचिव, पर्यटन व सांस्कृतिक विभाग मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक.
३. विभागीय आयुक्त, कोंकण विभाग .
४. संचालक, आपत्ती व्यवस्थापन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक.
५. वित्तीय सल्लागार तथा सह सचिव (आव्यप्र). मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक.
६. जिल्हाधिकारी (कोंकण विभाग)
७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
८. लेखाधिकारी, (आव्यप्र ६), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. निवडनस्ती (कार्यासन आव्यप्र-१)